

Slachtofferhulp
N e d e r l a n d

Jaarverslag 2007

Jaarverslag 2007

Slachtofferhulp Nederland

Utrecht, mei 2008

Inhoud

24

Verkeer

Voorwoord	4
Inleiding	6
Cijfers hulpverlening	8
Organisatie	11
Dienstverlening	16
Politieke lobby	18
Onderzoek tevredenheid cliënten	21
Nabestaanden van moord en doodslag	22
Verkeer	24
Internationale betrekkingen	27
Media-aandacht	29
Symposia	31
Diversiteit	32
Herhaald Slachtofferschap	35
Financieel overzicht	37

27

Internationale
betrekkingen

22

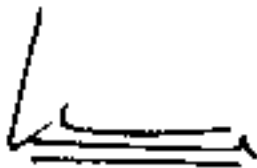
Nabestaanden van moord
en doodslag

Voorwoord

'Onderzoek wijst uit dat SHN goed presteert. Een scherp oog voor wat het slachtoffer van ons vraagt blijft een vereiste.'

'Ontwikkelingen binnen en buiten Slachtofferhulp Nederland maken het noodzakelijk scherper te kijken naar de opbrengsten van de producten en diensten die Slachtofferhulp aanbiedt. De organisatie zal steeds meer duidelijk moeten maken wat de resultaten en effecten van haar dienstverlening zijn'. Twee zinnen uit een in 2007 gepresenteerd rapport dat de dienstverlening van Slachtofferhulp Nederland beoordeelt. We komen er in die beoordeling goed vanaf. Dat is prima. Maar belangrijker nog is dat uit het onderzoek blijkt dat de professionaliseringslag die Slachtofferhulp Nederland de afgelopen jaren gemaakt heeft zijn vruchten begint af te werpen. Het slachtoffer verwacht, naast inlevingsvermogen ook deskundigheid. Juist het slachtoffer heeft recht op een professionele benadering die hem/haar verder helpt. Onze opdracht is het om dat steeds weer opnieuw waar te maken. De uitkomsten van het onderzoek zijn een stimulans. Ze zijn positief. Hoge scores zullen ons echter niet mogen verleiden om tevreden achterover te gaan zitten. Integendeel: hoge scores dienen gehandhaafd te worden. Op zijn minst in het belang van degene die onze hulp krijgt. Dat was de opgave van het afgelopen jaar. Dat blijft de opgave voor de toekomst.

Drs. J.H.H. Mans,
voorzitter Raad van Toezicht

Inleiding

Slachtoffers gaven Slachtofferhulp Nederland een hoog cijfer voor de dienstverlening. De Tweede kamer nam een belangrijke wetswijziging aan. En Slachtofferhulp Nederland hielp een record aantal cliënten.

Van groot belang in 2007 was de aanneming van het nieuwe wetsvoorstel door de Tweede Kamer. Met dit wetsvoorstel is het slachtoffer niet alleen maar een benadeelde maar eindelijk echt een partij in het wetboek. Jarenlang lobbyen voor de rechten van slachtoffers heeft dus wel degelijk zin. Slachtofferhulp Nederland gaat ervan uit dat dit wetsvoorstel in 2008 ook door de Eerste Kamer wordt aangenomen.

In 2007 kreeg, zoals de heer Mans al schreef in het voorwoord, Slachtofferhulp Nederland een prachtig rapport. Slachtofferhulp Nederland heeft een onderzoek laten doen naar de tevredenheid van haar cliënten. Het rapportcijfer dat onze cliënten ons geven is een mooie 7,7. Dat is een hart onder de riem voor al onze (vrijwillige en betaalde) medewerkers die jaarlijks meer dan 100.000 slachtoffers van misdrijven en verkeersongelukken bijstaan op praktisch, juridisch en emotioneel gebied.

Tevreden klanten is waar het een goede dienstverlener om gaat. Kwaliteit van de dienstverlening staat steeds bovenaan

de agenda. Slachtofferhulp Nederland heeft in de afgelopen jaren veel geïnvesteerd in de kwaliteit van haar diensten en de 'klantgerichtheid' van haar organisatie. Wat nog ontbrak was een goed instrument om de tevredenheid van onze cliënten goed te kunnen meten. In 2007 heeft het Verweij Jonker instituut voor Slachtofferhulp Nederland een betrouwbaar meetinstrument ontwikkeld.

In 2007 is er hard gewerkt aan de laatste loodjes van de reorganisatie. In 2005 is Slachtofferhulp Nederland gestart met deze ingrijpende reorganisatie en werden de eerste regio's samengevoegd. In 2007 werd ook het hoofdkantoor gereorganiseerd en is de nieuwe structuur van de organisatie een feit. Met deze nieuwe structuur kan Slachtofferhulp Nederland nog beter haar taken uitvoeren.

Slachtofferhulp Nederland kiest er bewust voor om met vrijwilligers te werken. Als een slachtoffer iets is aangedaan en het vertrouwen in de samenleving weg is, is het goed dat iemand uit diezelfde samenleving het slachtoffer op vrijwillige basis helpt.

Vrijwilligerswerk komt echter in toenemende mate onder druk te staan. De volgende factoren spelen daarbij een rol:

- Er is een toename van wet- en regelgeving en daarmee samenhangende verantwoordingsplicht naar subsidiegevers. Het gevolg is een sterke verzakelijking die zich niet goed verhoudt met de motivatie van vele enthousiaste vrijwilligers.
- Vrijwilligers stellen terecht eisen aan de organisatie en de voordelen voor henzelf (what is in it for me). Duidelijk is dat men in toenemende mate kiest voor projectmatige inzet van korte duur in plaats van gedurende vele jaren op vaste tijden.
- Door toename van de rechten van slachtoffers worden de eisen aan onze dienstverlening terecht hoger. Continuïteit en kwaliteit van de dienstverlening staan centraal.

Nu al zien we een tekort aan vrijwilligers in sommige grote steden en is zichtbaar dat de eisen die door onze cliënten aan ons gesteld worden groter worden. Daarom zal Slachtofferhulp Nederland zich in de komende tijd beraden over de vraag op welke manier inzet van vrijwilligers mogelijk zal blijven. Inmiddels is er al een begin gemaakt met differentiatie van vrijwilligerstaken. Dit heeft geleid tot het opstellen van drie profielen van vrijwilligers in onze organisatie.

Sinds 2004 is Slachtofferhulp Nederland betrokken bij de oprichting van een kwaliteitskeurmerk voor rechtshulpverleners van letselschadeslachtoffers. In juni 2007 werd het Keurmerk Letselschade gepresenteerd. Vanaf dat moment kunnen rechtshulpverleners zich aanmelden voor het keur-

merk. Slachtofferhulp Nederland verwijst nu alleen nog maar door naar rechtshulpverleners die voldoen aan de eisen van dit keurmerk. Op die manier kan Slachtofferhulp Nederland er zeker van zijn dat een slachtoffer op de juiste manier wordt geholpen.

Groot punt van zorg tenslotte zijn de voorgenomen bezuinigingen op de subsidie aan Slachtofferhulp Nederland oplopend tot ruim 10% van het totale budget in de huidige kabinetsperiode. Dit is een tijd waarin nu juist volop geïnvesteerd dient te worden in Slachtofferhulp Nederland gezien de ontwikkelingen op het gebied van slachtofferzorg. Slachtofferhulp acht deze bezuinigingen onacceptabel en deze bezuinigingen zullen onafmerkbare leiden tot een verschraling en reductie van onze hulpverlening. Nederland zit met een organisatie als Slachtofferhulp Nederland voor een dubbeltje op de eerste rij, daar moeten we dan niet een stuiver van willen maken!

Drs. J. Smit,
directeur/bestuurder

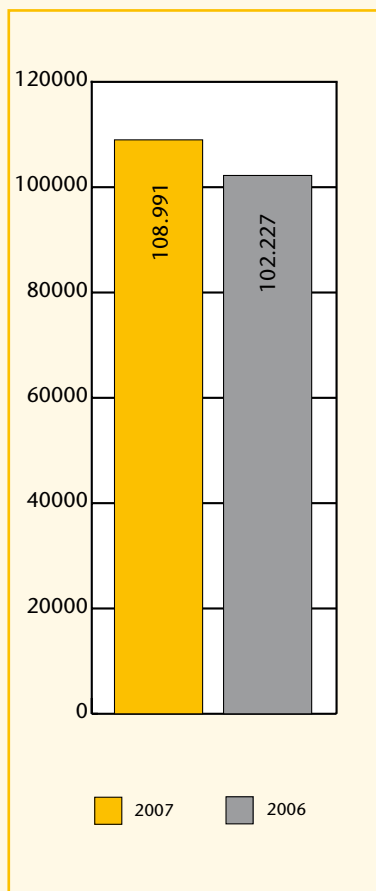
Cijfers hulpverlening

In 2007 heeft Slachtofferhulp Nederland bijna 109.000 slachtoffers geholpen.

Steeds meer slachtoffers weten Slachtofferhulp Nederland te vinden.

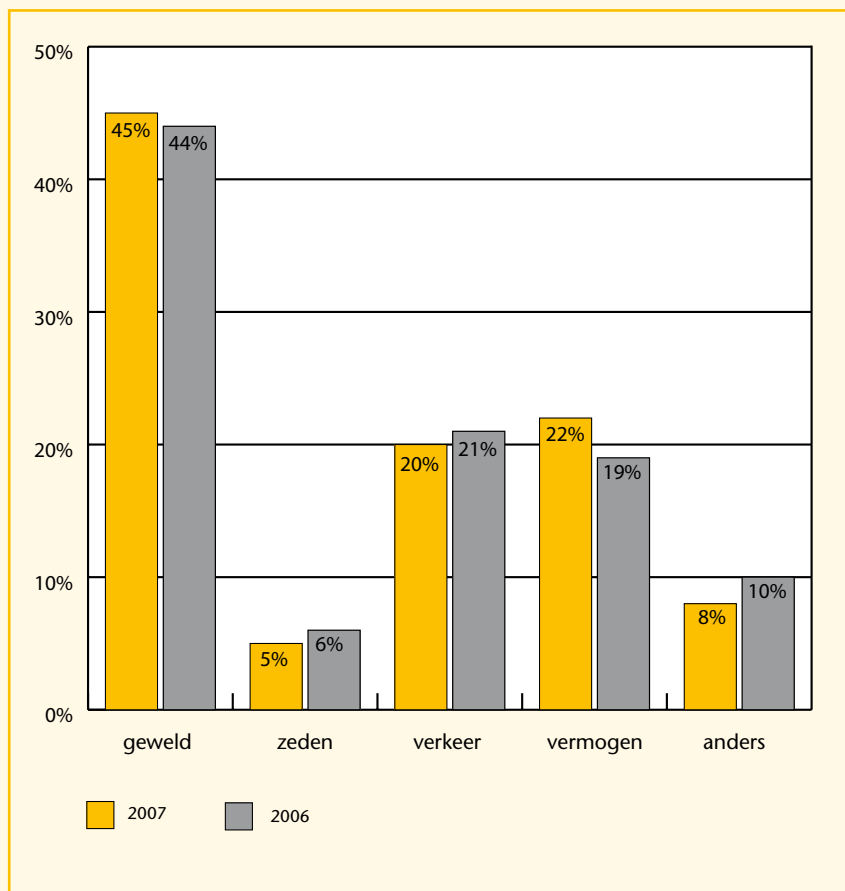
Grafiek 1

**Totaal aantal geholpen
slachtoffers**

Grafiek 2

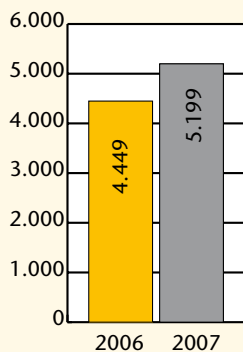
Aantal slachtoffers naar delictgroepen

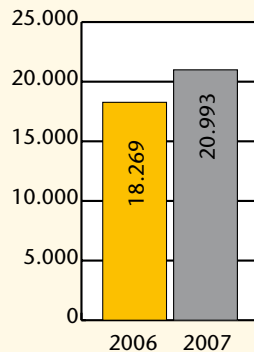
In januari 2007 is gestart met outputsturing. Dit betekent dat met het Ministerie van Justitie afspraken zijn gemaakt over de te leveren diensten van Slachtofferhulp Nederland. In de jaren voor 2007 werden alleen afspraken gemaakt over het aantal geholpen slachtoffers.

Geleverde diensten	
Totaal aangemelde slachtoffers ¹	140.830
Aantal geholpen slachtoffers ²	108.991
Doorverwijzing naar externe partijen ³	12.832
Praktische ondersteuning ³	17.782
Emotionele ondersteuning ³	46.286
Begeleiding schade ³	15.119
Begeleiding strafproces ³	5.881
Begeleiding SSV/Sprekrecht ³	3.741

Het aantal vrijwilligers/teamleiders dat advies heeft gevraagd aan de helpdesk Juridische Zaken in 2006 en 2007.

Aantal keren dat de voegingsadviseurs een voeging hebben voorbereid voor een rechtszaak in 2006 en 2007.

¹ Het aantal personen dat via de politie wordt aangemeld bij Slachtofferhulp Nederland en het aantal personen dat zelf contact opneemt met Slachtofferhulp Nederland

² Dit betreft het aantal daadwerkelijk geholpen cliënten. Onder het aantal aangemelde slachtoffers zitten ook mensen die buiten de doelgroep van Slachtofferhulp Nederland vallen. Ook zijn er onder de aangemelde slachtoffers, mensen die geen behoefte hebben aan hulp van Slachtofferhulp Nederland.

³ Een cliënt kan van meerdere diensten gebruik hebben gemaakt.

Organisatie

De organisatie blijft voortdurend in ontwikkeling.

Slachtofferhulp Nederland past zich indien nodig aan

externe en interne ontwikkelingen aan. Slachtofferhulp

Nederland heeft 1500 vrijwilligers en 300 betaalde

krachten in dienst.

Reorganisatie In de afgelopen jaren is het plan 'Kompas' uitgevoerd, resulterend in een verdere reductie van het aantal regio's en regiodirecteuren van dertien naar zeven. In 2007 zijn de laatste regio's samengegaan. De reductie van het aantal regio's heeft geleid tot een efficiëntere en slagvaardigere organisatie, die sterk landelijk in plaats van regionaal is georiënteerd. De samengestelde regio's kregen allen in 2007 nieuwe namen.

Ook de structuur op het hoofdkantoor is in 2007 veranderd. De doorlichting van het hoofdkantoor heeft geleid tot een kwaliteitslag, die voorziet in het verkorten van de hiërarchische lijnen en het instellen van expertisecentra op het gebied van beleid, financiën, ICT en personeelszaken. Onder de algemeen directeur vallen nu afdelingshoofden die op hun beurt weer leidinggeven aan de afdelingen.

Oude namen		Nieuwe naam
Groningen / Fryslân / Drenthe	IJsselland / Flevoland	Regio Noord
Gelderland-Midden / Gelderland-Zuid	Twente / Noord- en Oost-Gelderland	Regio Oost
Hollands-Midden	Utrecht	Regio Midden
Kennermerland / Noord-Holland-Noord / Zaanstreek-Waterland	Amsterdam-Amsterdam / Gooi en Vechtstreek	Regio Noordwest
Noord- en Midden-Limburg / Zuid Limburg	Brabant Noord / Brabant Zuid-Oost	Regio Zuidoost
Rotterdam-Rijnmond / Zuid-Holland Zuid	Midden- en West-Brabant / Zeeland	Regio Zuidwest
Haaglanden		Haaglanden

Vrijwilligers Ontwikkelingen in de organisatie maar zeker ook in de samenleving hebben Slachtofferhulp Nederland gedwongen stil te staan bij de positie van de vrijwilliger. Door noodzakelijke differentiatie van de taken van vrijwilligers zullen we afscheid nemen van de 'one size for all' vrijwilliger en zijn er in 2007 drie functieprofielen voor vrijwilligers beschreven en vastgesteld. Slachtofferhulp Nederland kent nu de volgende functieprofielen: aanmelding, juridische dienstverlening en algemene dienstverlening. In deze nieuwe profielen staan naast de taakomschrijving ook de benodigde competenties benoemd en het bijbehorende opleidingstraject.

Meerjarenbeleidsplan

In 2007 is het meerjarenbeleidsplan 'Positioneren en Excelleren' opgesteld. Met deze titel wil Slachtofferhulp Nederland tot uitdrukking brengen dat de organisatie zal voortbouwen aan het ingezette proces van het professionaliseren en het verbeteren van de kwaliteit van de dienstverlening op juridisch, praktisch en psychosociaal vlak. Dat heeft geleid tot onderstaande elf punten tellende beleidsagenda.

1 Profilering

Er zijn drie belangrijke domeinen waarop de organisatie, als het gaat om profilering, de komende vier jaar vooruitstrevend en proactief aan de slag moet. In de publieke opinie kan het merk Slachtofferhulp Nederland effectiever gemarket worden. Bij stakeholders (financiers, ketenpartners en andere belanghebbenden) kan Slachtofferhulp Nederland zich beter profileren en meer zelfbewust van haar eigen kracht de relaties vormgeven. Bij de eigen medewerkers zal Slachtofferhulp Nederland zich beter moeten profileren indien ze het ingezette veranderingsproces verder wil vervolgen. Sleutelwoorden hierbij zijn bewustzijn van eigen kracht en kwaliteit, waardering en trots van de medewerkers voor de organisatie, de dienstverlening en hun eigen bijdrage daarin.

De visie waaruit Slachtofferhulp Nederland opereert, is tweeledig:

- a** *Slachtoffers van schokkende gebeurtenissen (criminaliteit, verkeersongeval, calamiteiten) hebben er recht op dat de samenleving tegemoet komt aan hun noden en behoeften. In de loop der jaren is de wettelijke positie van slachtoffers verbeterd en zijn de voorzieningen waarop zij beroep kunnen doen uitgebreid, maar een verdere verbetering blijft nodig.*
- b** *Slachtoffers zijn geen 'zielige' mensen, maar beschikken doorgaans over veel veerkracht en capaciteiten om na de schokkende gebeurtenis hun leven zelf weer op de rails te krijgen. Het mobiliseren van dit natuurlijke proces, waarbij het slachtoffer de regie in handen houdt, is een effectieve manier van hulpverlening.*

Deze nieuw geformuleerde missie luidt:

'Slachtofferhulp Nederland biedt gratis hulp aan slachtoffers (waartoe ook nabestaanden, getuigen en betrokkenen worden gerekend) van misdrijven, verkeersongelukken en calamiteiten op praktisch, juridisch en psychosociaal gebied. Doel is, het slachtoffer te ondersteunen bij het verwerken van de gebeurtenis en het waar mogelijk herstellen dan wel verlichten van de materiele en immateriële schade. De zelfredzaamheid en weerbaarheid van het slachtoffer zijn daarbij het uitgangspunt. Daarnaast spant Slachtofferhulp Nederland zich in voor de verbetering van de positie van slachtoffers in het algemeen en stimuleert zij de kennisontwikkeling op dit gebied.'

2 Slachtofferhulp als crisisorganisatie

Hierbij gaat het vaak om slachtoffers die niet tot de 'traditionele' doelgroep (misdrijf en verkeersongeval) behoren. De politie schakelt in de praktijk bij gebeurtenissen als verdrinking, vermissing of brand ook Slachtofferhulp Nederland in. Ook bij calamiteiten, crises, maatschappelijke onrust en rampen doen instanties een beroep op Slachtofferhulp. Het betreft dan een gecoördineerde inzet van verschillende hulpverleningsdiensten (politie, brandweer, GGZ, GGD e.d.), waarbij Slachtofferhulp de eerste opvang voor haar rekening neemt. Afhankelijk van de omvang van de gebeurtenis en de maatschappelijk impact wordt de inzet opgeschaald en komen verschillende coördinerende instanties in actie.

3 Grote steden

Op het gebied van profilering nemen de grote steden een speciale positie in binnen Slachtofferhulp Nederland. Daaraan liggen de volgende kenmerken ten grondslag:

- Een concentratie van bewoners en van voorzieningen.
- Demografische kenmerken als relatief veel éénpersoonshuishoudens, een hoog percentage etnische minderheden en een hoog percentage laagopgeleiden en werklozen.
- Bedrijvigheid: hoogrisico sectoren zijn meer dan gemiddeld aanwezig, zoals toerisme, horeca en criminaliteitsgevoelige detailhandel.
- Een grotere omvang van criminaliteit dan elders, die zich bovendien concentreert in de stadscentra en een aantal probleemwijken. Daarnaast is er sprake van relatief veel

zwaardere delicten. Ook herhaald slachtofferschap doet zich bovengemiddeld voor.

- Het vertrouwen in de autoriteiten en de aangiftebereidheid is gemiddeld lager.
- Het vinden en binden van vrijwilligers is moeilijk, hoewel dat per stad nog wel verschilt.
- De grote steden staan in de schijnwerpers bij politiek, maatschappelijke organisaties, bedrijven en de media, dus de prestaties van Slachtofferhulp Nederland in de grote steden, en met name in de G4, zijn bepalend voor imago en positionering in het hele land.

4 Positionering in de ketens

Slachtofferhulp Nederland fungeert als een scharnier tussen verschillende ketens én als een loket daartoe (doorverwijzing). De positie die Slachtofferhulp Nederland inneemt in de keten (erkenning en vervulling van de rol die Slachtofferhulp Nederland wil nemen) is van wezenlijk belang voor haar effectiviteit in de keten en daarmee voor de dienstverlening aan de cliënten.

5 Slachtoffers Centraal

De Justitiële keten is het belangrijkste speelveld van Slachtofferhulp Nederland. In 2006 heeft het Ministerie van Justitie het project 'Slachtoffers Centraal' ingezet met als opdracht dat Justitie slachtoffers van misdrijven meer dan nu centraal stelt. Het ministerie wil verschillende maatregelen nemen om de positie van slachtoffers verder te verbeteren. Die maatregelen volgen uit een analyse van het slachtofferbe-

leid, waaruit blijkt dat voor slachtoffers weliswaar veel hulp en ondersteuning beschikbaar is, maar dat de betrokken organisaties het slachtoffer nog niet voldoende centraal stellen in hun werkzaamheden.

Het Ministerie van Justitie heeft daarom samen met het Openbaar Ministerie, de politie, Slachtofferhulp Nederland en het Schadefonds Geweldsmisdrijven besloten om de positie van slachtoffer beter te verankeren in de werkprocessen van deze organisaties. 'Slachtoffers Centraal' heeft als doel de kwaliteit van de uitvoering te verbeteren.

6 Differentiatie in de dienstverlening

Slachtofferhulp Nederland is begonnen als vrijwilligersorganisatie. Dat betekent dat de grenzen van de organisatie en de dienstverlening worden bepaald door de grenzen van de vrijwillige inzet. In de voorbije jaren heeft er een kanteling plaatsgevonden van vrijwilligersorganisatie naar een slachtofferorganisatie met vrijwillige en betaalde medewerkers. De cliënt staat daarin centraal, dus het zijn de noden en rechten van slachtoffers die het kader vormen voor organisatie. Daarmee is de behoefte aan differentiatie en specialisatie ontstaan, waarmee de organisatie de grenzen bereikt van de allround vrijwillige inzet.

7 Diversiteit

Slachtofferhulp Nederland heeft zich in eerdere beleidsstukken de ambitie gesteld om een afspiegeling van de maatschappij te willen zijn.

8 Digitalisering

De ontwikkelingen op het gebied van Informatie en Communicatietechnologie (ICT) gaan razendsnel en technologisch is er heel veel mogelijk. Op het gebied van dienst- en hulpverlening zijn er de afgelopen jaren verschillende toepassingen ontwikkeld, die via het internet beschikbaar zijn. Ook op het gebied van bedrijfsvoering zijn er veel handige hulp-programma's, die de kwaliteit en efficiëntie kunnen verhogen.

9 Resultaten (blijven) tellen

In de vorige meerjaren beleidsperiode is het project 'resultaten tellen' ingezet, om de professionaliteit en de resultaatgerichtheid van de organisatie te verhogen. Parallel daaraan is gekozen voor het INK-model om de kwaliteit van processen te borgen en te verbeteren. Daartoe is een aantal activiteiten ontwikkeld en geïmplementeerd die grote veranderingen in de organisatie en bij de medewerkers teweeg hebben gebracht. De implementatie van bovengenoemde zaken is nog in volle gang en de veranderingen vragen in de komende jaren om consolidering.

10 Internationalisering

De rechten van slachtoffers staan nationaal en internationaal hoog op de agenda. De Europese kaderrichtlijn (EC framework decision on the standing of victims in criminal proceedings,) stelt een internationale standaard wat betreft de rechten en voorzieningen voor slachtoffers die iedere afzonderlijke lidstaat moet waarborgen. Uit deze kaderrichtlijn zijn twee taakgebieden voor Slachtofferhulp Nederland te herleiden:

- 1) Het versterken van voorzieningen en rechten voor slachtoffers op Europees niveau volgens het model van de kaderrichtlijn.
- 2) Het uitbreiden van dienstverlening in het kader van grensoverschrijdend slachtofferschap.

11 Kenniscentrum

Slachtofferhulp Nederland wil een gezaghebbend kenniscentrum op het gebied van slachtofferhulp zijn, dat zich positioneert op het snijpunt van theorie (wetenschappelijk ontwikkelde kennis) en praktijk (expertise). De functies van een kenniscentrum zijn het ontwikkelen en verzamelen van kennis, toepasbaar maken van kennis (valoriseren) en het toegankelijk maken c.q. verspreiden van kennis.

Dienstverlening

Jongeren In september 2007 is de jongeren-site www.ikzitindeshit.nl online gegaan. Met deze site wil Slachtofferhulp Nederland meer jongeren bereiken. De site bestaat uit twee delen; één voor kinderen uit de hoogste groepen van het basisonderwijs en één voor jongeren van 12-18 jaar.

In september heeft Slachtofferhulp Nederland met steun van Fonds Slachtofferhulp campagne gevoerd om deze nieuwe site onder de aandacht te brengen. Er is een radiospot gemaakt die te horen was op Juize.FM en er zijn banners

geplaatst op Jetix.nl, Superdudes.nl, Superbabes.nl en Juizefm.nl. Ook was er aandacht van de media. In de maanden september tot en met december van 2007 brachten 37.848 jongeren een bezoek aan de jongerensite van Slachtofferhulp Nederland.

Technologische verbeteringen In het jaar 2007 is Slachtofferhulp Nederland een ICT-traject gestart ter verbetering van ons klantenregistratiesysteem en daarmee het hele planning en control proces omtrent haar dienstverlening. Ten behoeven hiervan heeft het Ministerie van Justitie een bijdrage geleverd van € 482.393,- Deze bijdrage is in 2007 in zijn geheel aangewend. Het nieuwe klantenregistratiesysteem zal naar verwachting medio 2008 operationeel zijn.

Omschrijving van de diensten Vanaf de zomer van 2007 staan alle diensten die Slachtofferhulp Nederland aanbiedt, omschreven in een handboek. Slachtofferhulp Nederland hanteert vanaf 2007 één en dezelfde werkwijze. Alle slachtoffers uit Nederland kunnen nu van dezelfde diensten gebruik maken en worden op dezelfde manier geholpen. In het handboek staat precies beschreven wat er bij de hulpverlening allemaal gedaan moet worden.

Crisisorganisatie Slachtofferhulp Nederland heeft in 2007 bijgedragen aan de ontwikkeling van de 'multidisciplinaire Trimbos richtlijn voor vroegtijdige psychosociale interventies na rampen, terrorisme en andere schokkende gebeurtenissen'. Deze richtlijn gaat er vanuit dat de hulpverlening na schokkende gebeurtenissen gericht moet zijn op emotionele en praktische ondersteuning die de natuurlijke veerkracht van getroffen personen bevordert. Dit uitgangspunt is de kern van de hulpverlening van Slachtofferhulp Nederland. Slachtofferhulp Nederland is 24 uur per dag voor de politie te bereiken. In crisissituaties kan de politie een beroep op

Slachtofferhulp Nederland doen. Een medewerker kan dan binnen twee uur bij de betreffende cliënt zijn.

In 2007 is het evaluatierapport 'Bereikbaarheid buiten kantooruren' afgerond. Het nut van de 24-uursbereikbaarheidsdienst wordt door alle respondenten (vrijwilligers, teamleiders en regiodirecteuren) niet ter discussie gesteld.

De keren dat daadwerkelijk hulp wordt verleend buiten kantooruren zien de medewerkers van Slachtofferhulp Nederland als terechte en nuttige oproepen. Het aantal oproepen is relatief gering.

Volgens de respondenten zijn er voldoende teamleiders beschikbaar om een piketdienst te draaien. In sommige regio's is de beschikbaarheid van vrijwilligers een zorg.

Politieke lobby

Slachtofferhulp Nederland heeft inmiddels zeer goede contacten met de politiek.

De mening van Slachtofferhulp Nederland wordt meegenomen in de uiteindelijke beslissing van kamerleden, politieke partijen of de Tweede Kamer.

Werkbezoeken Slachtofferhulp Nederland heeft ook in 2007 regelmatig contact gehad met politici. Tweede Kamerleden kwamen op bezoek bij Slachtofferhulp Nederland of de algemeen directeur bracht een bezoek aan een lid van de Tweede Kamer in Den Haag. Tijdens zo'n werkbezoek worden er onderwerpen besproken die zowel voor Slachtofferhulp Nederland als voor de politicus/politica interessant zijn.

Bezuinigingen Er zijn door de politiek zware bezuinigingen aangekondigd. In de toekomst krijgt Slachtofferhulp Nederland minder subsidie van het Ministerie van Justitie. Dit in tegenstelling tot de taken die Slachtofferhulp Nederland van het Ministerie krijgt opgelegd; deze worden juist uitgebreid. Na lobby bij de Tweede Kamerleden zijn deze bezuinigingen voor 2008 op het laatst moment – na een brede steun in de Tweede Kamer – afgewend. Maar door de aangekondigde bezuinigingen stevent Slachtofferhulp Nederland af op een zeer groot financieel tekort of Slachtofferhulp Nederland zal in de toekomst genoodzaakt zijn om de dienstverlening terug te brengen.

Voorschotregeling De minister stuurde in maart een brief over het slachtofferbeleid naar de Tweede Kamer waarin hij schrijft het voornemen te hebben om een voorschotregeling voor schadevergoeding aan slachtoffers in het leven te roepen. Slachtofferhulp Nederland pleit al sinds jaren voor deze voorschotregeling. Met name voor slachtoffers van ernstige gewelds- en zedenmisdrijven is deze regeling van groot belang omdat het voor hen vaak vooral psychisch erg belastend is als de dader wacht met betalen of uiteindelijk helemaal niet betaalt.

Een dergelijke voorziening zou volgens de minister primair moeten gaan gelden voor slachtoffers van gewelds- en zedenmisdrijven en niet voor slachtoffers van vermogensdelicten. Slachtofferhulp Nederland kaartte allereerst aan dat deze regeling ook moet gelden voor nabestaanden. Daarnaast stelde Slachtofferhulp Nederland aan de minister de vraag hoe er om moet worden gegaan met de voorschotregeling indien er samenloop is tussen een geweldsdelict en een vermogensdelict (inbraak met geweld).

Wetswijziging wetboek strafvordering

Slachtofferhulp Nederland was nauw betrokken bij de totstandkoming van het nieuwe wetsvoorstel. Geregeld gaf Slachtofferhulp Nederland de minister (on)gevraagd advies. In 2005 heeft de Minister van Justitie het wetsvoorstel 'Wijziging van het Wetboek van Strafvordering ter versterking van de positie van het slachtoffer in het strafproces' naar de Tweede Kamer gezonden. Met dit wetsvoorstel wordt het slachtoffer als zodanig als procespartij in het wetboek geïntroduceerd. De positie van het slachtoffer beperkt zich nu nog

voornamelijk tot benadeelde partij en spreekgerechtigde. Veel rechten voor slachtoffers zijn daarvan afgeleid of liggen vast in aanwijzingen van het Openbaar Ministerie. Met deze wet gaat dat veranderen en daarom is deze wet een mijlpaal voor de positie van het slachtoffer.

Op 3 december 2007 heeft de Tweede Kamer dit wetsvoorstel tijdens een wetgevingsoverleg behandeld. De Tweede Kamer had van tevoren een groot aantal amendementen ingediend. Het wetsvoorstel ligt in 2008 bij de Eerste Kamer.

De aangenomen amendementen zijn:

• Voorschotregeling

De door de rechter opgelegde schadevergoedingsmaatregelen worden door dit amendement bij voorschot uitgekeerd door de staat. Deze regeling zal gefaseerd worden ingevoerd: eerst geldt het enkel voor geweld- en zedendelicten en later kan het ook worden uitgebreid voor vermogensdelicten.

• Vordering ouders

Dit amendement maakt het mogelijk voor slachtoffers om in het strafproces een civiele vordering in te dienen ten aanzien van de ouders van verdachten die jonger zijn dan 14 jaar.

• Informatieverstrekking invrijheidstelling

Dit amendement houdt in dat in ieder geval in zeer ernstige strafzaken het slachtoffer er recht op heeft te worden geïnformeerd over de invrijheidstelling van de veroordeelde.

• Bijwonen zitting ouders / voogd minderjarige verdachte

De ouders of de voogd van een minderjarige verdachte worden door dit amendement verplicht tot het bijwonen van de zitting. De rechter beveelt indien nodig de medebrenging.

• Voeging bij ad-informandum zaken

Het slachtoffer kan zich door dit amendement ter terechtzitting ook voegen bij ad-informandum ten laste gelegde zaken.

• Criterium civiele vordering in strafproces

De Tweede Kamer stelt in dit amendement een nieuw, ruimer, criterium voor de civiele voeging in het strafproces voor, namelijk dat de vordering geen onevenredige belasting van het strafgeding oplevert. Dit amendement moet ertoe leiden dat meer slachtoffers hun schade kunnen verhalen via het strafproces.

Onderzoek tevredenheid cliënten

Slachtoffers waarderen de hulp van Slachtofferhulp Nederland gemiddeld met een rapportcijfer 7,7, zo blijkt uit de meting die in 2007 plaatsvond.

Slachtoffers kunnen bij Slachtofferhulp Nederland terecht voor praktisch en juridisch advies en emotionele ondersteuning. Hiermee biedt Slachtofferhulp Nederland als enige in Nederland een totaalaanbod op het gebied van slachtofferzorg. Niettemin is Slachtofferhulp Nederland een organisatie in ontwikkeling en past zij telkens als dat nodig is haar diensten of werkwijze aan om de kwaliteit die zij levert verder te verbeteren. Om hierin goede keuzes te kunnen maken hebben wij het Verwey-Jonker Instituut gevraagd een instrument te ontwikkelen om de tevredenheid van onze cliënten te kunnen meten.

Maar liefst 67% van de ondervraagden waardeert de hulp van Slachtofferhulp Nederland met een rapportcijfer 8 of hoger, 26% van hen geeft een 6 of een 7. Een opvallende uitkomst is, dat cliënten vooral te spreken zijn over de emotionele dienstverlening van Slachtofferhulp: 85% van de respondenten is tevreden over de manier waarop Slachtofferhulp Nederland hen emotioneel heeft ondersteund. De tevredenheid over de ondersteuning van het verhalen van schade ligt op 80%. De tevredenheid over de begeleiding bij het strafproces ligt op 67%.

De uitkomsten zijn het resultaat van een internetonderzoek en telefonische enquête onder een steekproef van voormalige cliënten van Slachtofferhulp Nederland. Er zijn 412 cliënten benaderd, van wie in totaal 203 personen hun mening hebben gegeven. Dat betekent een deelname van 49%.

Nabestaanden van moord en doodslag

Onder de cliënten die Slachtofferhulp Nederland ondersteunt, vormen nabestaanden van slachtoffers van kort gezegd 'moord en doodslag' een verhaal apart. Wat zij meemaken is niet alleen zeer traumatisch, deze mensen komen mogelijk ook in een langdurige strafrechtelijke procedure terecht, waarbij goede begeleiding van cruciaal belang is.

In 2007 is Slachtofferhulp Nederland gestart met het project 'Voorziening nabestaanden' (voorheen: 'Een verhaal apart'). In 2007 zijn binnen drie pilotregio's casemanagers aangesteld. Dat zijn beroepskrachten die als teamleider over langdurige ervaring in het omgaan met nabestaanden beschikken. Als een soort spin in het web hebben ze de eerste netwerkcontacten gelegd, voornamelijk met familierechercheurs, met het Openbaar Ministerie en met de nabestaanden zelf. Waar nodig hebben casemanagers gebruik gemaakt van de deskundige inzet van vrijwilligers. De eerste positieve geluiden vanuit nabestaanden bevestigen dat de inzet van deze beroepskrachten duidelijk in een behoefte voorziet.

In 2008 zal het project verder worden uitgerold over de andere regio's binnen Slachtofferhulp Nederland en zal de groep cliënten waar de casemanagers voor zijn aangesteld, uitgebreid worden naar slachtoffers van ernstige geweldsdelicten en zedenmisdrijven.

Frank Hengeveld, projectsecretaris: 'De geboden hulp aan nabestaanden werd vaak ad hoc gegeven, verliep onvoldoende gestructureerd en afstemming tussen verschillende betrokken instanties vond vaak te weinig plaats. Nabestaanden hebben behoefte aan praktische, juridische en emotionele ondersteuning, die door één persoon wordt gecoördineerd. Iemand die deuren opent waar ze voor de nabestaande gesloten blijven en die ook na de eerste opvangfase contact met hen onderhoudt.'

Verkeer

Van de cliënten die Slachtofferhulp Nederland helpt is 20% slachtoffer, nabestaande, getuige, betrokkene of veroorzaker van een verkeersongeluk.

Casemanagement In september 2007 is een pilot project casemanagement voor verkeersslachtoffers in de regio Utrecht succesvol afgerond. Twee beleidsmedewerkers hebben tien zware verkeerszaken in behandeling genomen waarin behoefte was aan extra begeleiding. Deze begeleiding bestond voornamelijk uit het zoeken naar de juiste wegen om de stroef verlopende schadeafhandeling weer op gang te krijgen. Vaak bleek dat de afhandeling van de schadeafhandeling niet alleen belemmerd werd door een juridisch verschil van mening, maar dat er onder deze verschillen van meningen vaak ook een emotioneel aspect een rol speelde, of dat de onderlinge verhoudingen tussen betrokken partijen verstoord waren. Interventies door de casemanagers onder de vlag van Slachtofferhulp Nederland waren effectief omdat het vertrouwen van betrokken partijen (verzekeraar, rechtshulpverlener en slachtoffer) in Slachtofferhulp Nederland groot is.

Nationaal Platform Personenschade

Het jaar 2007 was een belangrijk jaar voor het Nationaal Platform Personenschade (NPP). De minister van Justitie kende een subsidie toe voor het implementeren en onderhouden van de Gedragscode Behandeling Letselschade, welke in 2006 door de Universiteit van Tilburg werd gepresenteerd. Deze gedragscode verbetert de positie van het letselschadeslachtoffer in belangrijke mate. Het NPP zal de permanente organisatie gaan vormen die de gedragscode zal gaan onderhouden en zal gaan toezien op correcte naleving hiervan door de partijen die de code onderschrijven. Het NPP presenteerde op 6 juli 2007 in Wassenaar het Gedragscode Behandeling

Letselschade-register. In dat register kunnen alle professionele partijen die bij de letselschaderegeling betrokken zijn, deze gedragscode onderschrijven. Daarvan hebben tot nu toe vooral veel verzekeraars gebruik gemaakt. Slachtofferhulp Nederland is verheugd dat ook de rechtshulpverlening inmiddels de waarde van deze gedragscode voor het slachtoffer erkent en de code op dossierniveau zal toepassen als het belang van de cliënt daarbij gebaat is.

Slachtofferhulp Nederland is één van de oprichters van het Nationaal Platform Personenschade (NPP). Het NPP stelt zich ten doel de letselschaderegeling duidelijker en transparanter te maken voor alle betrokken partijen en wil onderlinge kennisuitwisseling en bespreking van knelpunten bevorderen. Deelnemende partijen zijn naast Slachtofferhulp Nederland het Verbond van Verzekeraars, de expertisebranche (NIVRE), de letselschade-advocatuur (LSA), rechtsbijstandverzekeraars, de medisch adviseurs (GAV), de ANWB en het ministerie van Justitie. Slachtofferhulp Nederland ziet er, samen met de andere deelnemers, op toe dat het belang van het slachtoffer steeds centraal blijft staan.

Keurmerk Letselschade Op 11 juni 2007 werd het 'Keurmerk Letselschade' gepresenteerd in perscentrum Nieuwspoort in Den Haag. Vanaf dat moment konden rechtshulpverleners, zowel advocatenkantoren als expertise-bureaus, zich voor het keurmerk aanmelden. Dat het keurmerk bestaansrecht heeft, is mede af te lezen aan het ruime aantal aanmeldingen. In december 2007 telde de Stichting Keurmerk Letselschade, waarvan Slachtofferhulp Nederland voorzitter is, ruim 80 aanmelders. In 2008 zal dit aantal vermoedelijk verder oplopen tot 150. Naar schatting zal een meerderheid van deze aanmelders het Keurmerk Letselschade daadwerkelijk mogen gaan voeren. Slachtofferhulp Nederland zal haar cliënten adviseren gebruik te maken van een rechtshulpverlener die het Keurmerk Letselschade draagt.

Slachtofferhulp Nederland is van mening dat het Keurmerk Letselschade een waardevolle functie vervult in de letselschadebranche. Het programma Zembla (NPS, 12 december 2007) waar de algemeen direc-

teur van Slachtofferhulp uitvoerig aan het woord kwam, maakte duidelijk dat een deel van de branche illegale activiteiten ontplooit, zoals kostenafspraken die strijdig zijn met geldende gedragsregels. Ook meldde Zembla dat er uitwassen als het kopen van dossiers of dubbel declareren voorkomen. Het Keurmerk Letselschade is een belangrijk middel om slachtoffers van deze praktijken te vrijwaren.

Op initiatief van een groep rechtshulpverleners die actief zijn voor slachtoffers van letselschade is in 2003 gestart met de oprichting van het 'Keurmerk Letselschade'. Dit is een kwaliteitskeurmerk voor rechtshulpverleners van letselschadeslachtoffers. Het Keurmerk Letselschade stelt belangrijke kwaliteitseisen op gebieden als deskundigheid, communicatie met het slachtoffer, transparantie en integriteit.

Slachtofferhulp Nederland is hierbij sinds 2004 betrokken en heeft het voorzitterschap op zich genomen. Er is gekozen voor deze betrokkenheid omdat het keurmerk de kwaliteit van de rechtshulp voor slachtoffers positief beïnvloedt en omdat een keurmerk ervoor zorgt dat een slachtoffer eenvoudiger kan kiezen voor een zichtbaar gekwalificeerde belangenbehartiger.

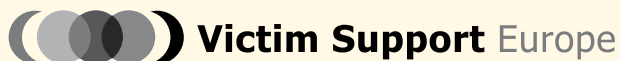
Internationale betrekkingen

Slachtofferhulp Nederland is al langere tijd op internationaal niveau actief. Onder andere in het Europese netwerk van slachtofferhulporganisaties dat zich op Europees niveau inzet voor versterking van de positie van slachtoffers van misdrijven. Ook speelt Slachtofferhulp Nederland internationaal een rol op het gebied van kennisuitwisseling.

Algemeen directeur Jaap Smit was in 2007 voor het tweede jaar president van Victim Support Europe. Onder zijn bestuur is verdere professionalisering van deze Europese koepelorganisatie in gang gezet. Dit uit zich onder andere in de naamsverandering in oktober 2007 van 'European Forum for Victim Services' naar 'Victim Support Europe'. Een bewuste keuze. Het illustreert dat de organisatie zichzelf professionaliseert tot een sterke en deskundige Europese belangenbehartiger voor de rechten en positie van slachtoffers van misdrijven op Europees niveau. In 2007 heeft Victim Support Europe een eigen secretariaat gekregen. Deze is ondergebracht bij Slachtofferhulp Nederland. Om haar taak als belangenbehartiger goed te vervullen, ontwikkelt Victim Support Europe een netwerk binnen de Europese Commissie en de overheden van Europese landen. En met succes; in 2007 heeft Victim

Support Europe voor het eerst subsidie van de Europese Commissie ontvangen.

Bij Victim Support Europe zijn 21 organisaties voor slachtofferhulp aangesloten uit 19 landen.

Kennisuitwisseling Binnen haar internationale netwerk speelt Slachtofferhulp Nederland een rol als het gaat om kennisuitwisseling.

Zo heeft Slachtofferhulp Nederland haar kennis overgedragen aan de in 2007 tot stand gebrachte slachtofferhulp op Bonaire. Slachtofferzorg is er onderdeel van de politie. Omdat Bonaire voor Nederland de stedenstatus heeft, is Bonaire ingedeeld in de Nederlandse politieregio Midden West-Brabant. Vanuit deze politieregio is het verzoek gekomen om kennis over te dragen op het gebied van slachtofferzorg. Slachtofferhulp Nederland heeft op Bonaire de coördinator getraind op het gebied van organisatie en ontwikkeling van slachtofferhulp. Ook heeft Slachtofferhulp Nederland vrijwilligers getraind in het daadwerkelijk hulp verlenen aan slachtoffers.

Verder zijn er contacten met het Ministerie van Justitie van Suriname, dat een organisatie voor slachtofferhulp wil ontwikkelen. Leden van het Ministerie van Justitie van Suriname zijn hiervoor op werkbezoek geweest bij Slachtofferhulp Nederland.

Op Curaçao ondergaat de organisatie voor slachtofferhulp een doorstart. Slachtofferhulp Nederland heeft hierover in het verleden geadviseerd. In 2007 heeft er weer een ontmoeting plaatsgevonden op Curaçao en er is met elkaar gesproken over de voortgang.

In Rusland is een organisatie voor slachtofferhulp in ontwikkeling. Daartoe vond een congres plaats in Moskou over de rechten van slachtoffers. Jaap Smit was in zijn functie als president van Victim Support Europe uitgenodigd en sprak over het belang van goede slachtofferzorg.

Voor het project 'Voorziening nabestaanden', waarin voorzieningen voor nabestaanden van moord en doodslag worden uitgewerkt, heeft Slachtofferhulp Nederland contact gehad met 'collega's' in Portugal. De Portugese organisatie voor slachtofferhulp (APAV) heeft een flinke research gedaan op dit gebied en kon daardoor veel voor Slachtofferhulp Nederland betekenen.

Symposia

Conferentie letselschade Slachtofferhulp Nederland heeft op 28 september 2007 haar eerste letselschadecongres georganiseerd en is hiermee een 'nieuwe traditie' gestart door jaarlijks aandacht te schenken aan een actueel thema rondom de letselschaderegeling. De focus van deze congressen ligt primair op het bevorderen van de positie van het slachtoffers binnen de letselschade. In dit eerste congres werd aandacht geschonken aan de arbeidsintegratie van verkeersslachtoffers.

Dag van het slachtoffer 2007 Op 22 februari was het 'De Europese Dag van het Slachtoffer'. In verband hiermee heeft Slachtofferhulp Nederland dit jaar op die dag een symposium georganiseerd onder de titel 'Alles goed?

Of verdient het slachtoffer meer?' Er waren sprekers van het Ministerie van Justitie, de politie en het Openbaar Ministerie. Aleid Wolfsen (toenmalige Tweede Kamerlid van de PvdA) sprak vanuit de politiek. Veel netwerkpartners die te maken hebben met slachtoffers of slachtofferzorg en beleid kwamen naar dit symposium toe.

Vanaf 2007 zal Slachtofferhulp Nederland elk jaar op of rond 22 februari een symposium organiseren over een onderwerp dat belangrijk is voor de positie van het slachtoffer.

Media- aandacht

Slachtofferhulp Nederland krijgt steeds meer aandacht van de media. In 2007 besteedden de media gemiddeld elke vier dagen aandacht aan Slachtofferhulp Nederland.

In 2006 verscheen er gemiddeld elke week een artikel in de printmedia of op internet of was er een item over Slachtofferhulp Nederland op radio of televisie. In 2007 is dit gestegen naar een gemiddelde van elke vier dagen. 16% van de artikelen en items was naar aanleiding van een hulpverleningsactie. In de overige items (84%) liet Slachtofferhulp Nederland haar mening horen over politieke vraagstukken en issues die speelden of trad zij naar buiten over bepaalde beleidsbeslissingen.

Zo zat de algemeen directeur in januari in het programma 'De Leugen Regeert'. Hij discussieerde samen met een nabestaande van een misdrijf en journalisten over de privacy van slachtoffers in de media.

In het eerste kwartaal heeft Slachtofferhulp Nederland 10 volle uitzendingen van het middagprogramma Aperitivo (RTL-4) met verschillende onderwerpen gevuld. De regie over deze afleveringen lag volledig bij Slachtofferhulp Nederland. Het Ministerie van Justitie en het Fonds Slachtofferhulp waren sponsor en zorgden gezamenlijk voor de financiën. Elke aflevering waren er twee gasten waarvan altijd minimaal één (vrijwillig) medewerker. De andere gast was een slachtoffer of een deskundige zoals bijvoorbeeld een letselschade advocaat.

De onderwerpen varieerden van 'schadeverhalen na een verkeersongeluk' en 'wat doet een vrijwilliger' tot het onderwerp 'slachtoffers in de media' en 'speciale hulp aan nabestaanden van moord en doodslag'.

In november ging een uitzending van Zembla over de letselschadebranche. Zembla maakte duidelijk dat een deel van deze branche illegale praktijken ontplooit. De algemeen directeur van Slachtofferhulp Nederland kwam ook aan het woord in deze uitzending.

Diversiteit

Slachtofferhulp Nederland slaagt er onvoldoende in om bepaalde groepen in de samenleving te bereiken, zowel wat het verlenen van diensten betreft als het werven van vrijwilligers. Slachtofferhulp Nederland heeft zich de ambitie gesteld om een afspiegeling van de maatschappij te willen zijn.

Als brede maatschappelijke dienstverlener wil Slachtofferhulp Nederland een afspiegeling van de samenleving zijn. Dat legt de lat heel hoog, maar er zijn goede argumenten voor:

- 1 Slachtofferhulp Nederland wordt grotendeels met gemeenschapsgeld gefinancierd en moet dus in staat zijn om iedere burger, ongeacht zijn achtergrond of onderscheidende kenmerken, accuraat en professioneel hulp te verlenen.
- 2 Het stimuleren van diversiteit in eigen gelederen brengt een nieuwe dynamiek teweeg met het binnenhalen van nieuwe inzichten, ervaringen en kennis.

In 2007 heeft het Willem Pompe instituut (auteur prof. Frank Bovenkerk) een onderzoek 'Slachtofferschap van criminaliteit onder etnische minderheden' gedaan. Uit dit onderzoek kwam dat de bekendheid van Slachtofferhulp Nederland bij allochtone slachtoffers gering is. Als redenen voert het rapport op de taalbarrière, het gebrekkig functioneren van het doorverwijzingsmechanisme, (vermeend) onbruikbaar hulpaan-

bod, te veel psychologie en te weinig praktische (is financiële) hulp, eer en schaamte en cultuurspecifieke mechanismen om bepaalde zaken te regelen (bemiddeling, compensatie).

Hoewel dit onderzoek wat betreft Slachtofferhulp Nederland een belangrijk signaal afgeeft, blijft het bij een aantal oppervlakkige constatering en verklaringen. Het nog lopende onderzoek 'Slachtofferhulp in een kleurrijke samenleving' door het IVP heeft de ervaringen van allochtonen met slachtofferhulp als onderwerp en doet dat vanuit een cijfermatige onderbouwing. Hoewel dit onderzoek nog in volle gang is, zijn er voldoende signalen dat de 'diversiteitproblematiek' een buitengewoon complex en heterogeen geheel is. Waar Bovenkerk bijvoorbeeld als oorzaak noemt dat (bepaalde groepen) allochtonen de vuile was niet graag buiten hangen, en al helemaal niet bij een witte hulpverlener, zijn er ook geluiden dat een neutrale persoon van buiten de eigen groep juist bij uitstek degene is bij wie je die vuile was veilig kwijt kunt.

Anand Swami Persaud, projectleider Migrantenbeleid regio Noordwest: 'In 2007 is er in regio Noordwest veel aandacht geweest voor diversiteit. In deze regio heb ik contact gelegd met 95 migrantenorganisaties zodat er kennisgemaakt kon worden met Slachtofferhulp Nederland. Daarnaast ben ik naar tal van bijeenkomsten geweest van deze organisaties om zelf hun achterban over Slachtofferhulp Nederland te informeren.'

De uitkomsten van het IVP onderzoek vormen belangrijke input voor het ontwikkelen van een breed diversiteitbeleid.

In 2007 is er een aantal workshops voor teamleiders gegeven op basis van het handboek dat het resultaat was van het AGIS / ARVOC project dat eindigde in 2006. ARVOC staat voor: Action Research for Volunteers for Victims of Crime. Met behulp van een 'action research model' is onderzocht op welke manier er vrijwilligers geworven kunnen worden zodat de diversiteit onder vrijwilligers wordt vergroot. Slachtofferhulp Nederland richtte zich op allochtonen en jongeren.

De inzet van de afgelopen jaren heeft geleerd dat kortdurende en lokale projecten (1 à 2 jaar) ongeschikt zijn om de doelstellingen met betrekking tot diversiteit duurzaam te realiseren. De effecten blijven lokaal, zoals het verbeteren van relaties met organisaties uit de doelgroep. Bovendien hebben resultaten de neiging weg te ebben zodra het project is afgelopen. In 2007 is daarom besloten dat er sprake moet zijn van structurele inbedding van het diversiteitbeleid, bij voorkeur in een programmastructuur, aangestuurd en bewaakt door een coördinator op het hoofdkantoor.

Herhaald Slachtofferschap

Slachtoffers lopen een verhoogde kans op herhaald slachtofferschap. De kans op herhaling neemt toe naarmate het slachtoffer vaker slachtoffer is geweest en is het grootst in de periode vlak na eerder slachtofferschap en neemt af met de tijd.

Deze feiten heeft de beide arrondissementaal justitieel beraden (AJB's) in Limburg doen besluiten om herhaald slachtofferschap als een van de prioriteiten in de justitiële keten te benoemen. Projecttrekker is Slachtofferhulp Nederland die ervoor zorgde dat de financiering via het Ministerie van Justitie ging lopen.

In opdracht van het Ministerie van Justitie is eind 2007 een evaluatieonderzoek naar het project Herhaald Slachtofferschap in Limburg verricht. Het definitieve rapport wordt in 2008 verwacht.

De gevolgen van herhaald slachtofferschap:

- De kans op het ontwikkelen van psychische klachten neemt door herhaald slachtofferschap toe;
- Het vertrouwen in politie en justitie is bij herhaalde slachtoffers lager;
- Het gevoel van veiligheid is bij herhaalde slachtoffers lager;
- De bereidheid om aangifte te doen is bij herhaalde slachtoffers lager.

Op dit moment geven de resultaten van de evaluatie voldoende aanleiding om verder te gaan met de aanpak van herhaald slachtofferschap in Limburg. Wel dient een aantal kritische punten uit het evaluatieonderzoek uitdrukkelijk te worden meegenomen. De aanpak is tot op heden nog onvoldoende geborgd om te praten van een bestendige, uitontwikkelde methodiek.

Financieel overzicht

Balans

Balans	31-12-2007	31-12-2006
	€	€
Activa		
Vaste activa	248.091	377.041
Vlottende activa	1.584.451	1.190.652
Liquide middelen	3.113.478	3.900.114
	<hr/>	<hr/>
Totaal activa	4.946.020	5.467.807
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>
Passiva		
Eigen Vermogen	2.025.282	2.601.524
Voorzieningen	153.832	132.662
Kortlopende schulden en overlopende passiva	2.766.906	2.733.621
	<hr/>	<hr/>
Totaal passiva	4.946.020	5.467.807
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

In tegenstelling tot het jaar 2006 zijn de cijfers van de stichting Slachtoffer in Beeld opgenomen in de jaarcijfers van Stichting Slachtofferhulp Nederland. Dit omdat de Stichting Slachtoffer in beeld sinds 1 november 2007 een fiscale eenheid vormt met Slachtofferhulp Nederland. Voor presentatiedoeleinden zijn de vergelijkende cijfers 2006 aangepast. Een gewaarmerkte jaarrekening met accountantsverklaring ligt ter inzage op ons hoofdkantoor.

Staat van baten en lasten

Staat van baten en lasten	2007	2006
	€	€
Baten		
Subsidies Ministerie van Justitie	13.023.387	12.083.893
Gemeente subsidies	3.185.719	2.993.673
Overige subsidies	348.999	317.615
Bijdrage Fonds Slachtofferhulp	1.424.614	1.370.530
Overige baten	444.841	569.084
Totaal baten	18.427.560	17.334.795
Lasten		
Personele kosten	11.117.392	10.748.389
Organisatiekosten	6.285.845	4.721.872
Hulpverleningskosten	1.565.075	1.574.151
Overige kosten	35.490	50.510
Totaal lasten	19.003.802	17.094.922
Saldo voor mutaties in eigen vermogen	576.242-	239.873
Mutaties het eigen vermogen		
Toevoegingen		
– algemeen reserve regio's	(40.385)	
Onttrekkingen		
– bestemmingsreserve regio's	450.298	
– algemeen reserve hoofdkantoor	89.597	
– bestemmingsreserve hoofdkantoor	40.739	
Resultaat mutaties in eigen vermogen	(35.993)	
– ten gunste van het algemeen reserve SIB	(5.802)	
– ten laste van het algemeen reserve hoofdkantoor	41.795	
Resultaat na verdeling	-	

Fonds Slachtofferhulp Naast de verkregen overheidssubsidie krijgt Slachtofferhulp Nederland al jaren financiële steun van het Fonds Slachtofferhulp. Het Fonds Slachtofferhulp is verantwoordelijk voor 8% van de inkomsten van Slachtofferhulp Nederland. Zij steunen projecten van Slachtofferhulp Nederland op het gebied van bijvoorbeeld onderzoek, voorlichting, verkeer en vrijwilligers.

Leden van de Raad van Toezicht

Voorzitter:

Dhr. Drs. J.H.H. Mans, *voorzitter*

Leden:

Dhr. J.J. Stavast, *lid*

Mw. H.L. Groen, *lid*

Dhr. Drs. J. Post, *lid*

Dhr. Mr. D.W. Steenhuis, *lid*

Dhr. Prof.dr. W.H.G. Wolters, *lid*

Colofon

Tekst Slachtofferhulp Nederland, **Eindredactie** Esther Visser, **Vormgeving** CARTA, Utrecht

Druk Stolwijkgrafax, Zaandam, **Fotografie** Fleur Wiersma, Esther Visser p. 29,

Erik Kottier p. 6, **Uitgave** Mei 2008

Slachtofferhulp Nederland heeft ruim 75 bureaus.

0900-0101 (lokaal tarief)

www.slachtofferhulp.nl